

کتاب‌شناسی علم امام

محمدحسن نادم

چنان که در مقدمه مجموعه حاضر گذشت، مسئله امامت و به دنبال آن، «علم امام» از کهن‌ترین مسائل اعتقادی و کلامی مورد بحث در میان مسلمین بوده است. بنابراین، پدید آمدن آثار مکتوب درباره علم امام، به ویژه در میان شیعیان که در این‌باره دیدگاهی خاص داشته و با بخش عظیمی از جامعه اسلامی رویارویی بوده‌اند، امری طبیعی است. در این موضوع، هم روایات فراوانی از امامان معصوم علیهم السلام نقل شده و هم مباحث گسترده‌ای در لابه‌لای آثار دانشمندان شیعی، به عربی و فارسی، به میان آمده است. البته آثار مستقل (تک‌نگاشته‌ها) درباره این مسئله بسیار اندک و مربوط به دوره‌های متأخرتر است. از این‌رو، برای تحقیق در علم امام به هیچ روی از مراجعه به آثاری که تنها بخشی از آنها به این موضوع اختصاص دارد، بی‌نیاز نیستیم. چنان که، چون همه میراث علمی ما در این مبحث هنوز به چاپ نرسیده است، آثار خطی مربوط به علم امام نباید از نظر دور بماند.

آنچه در این بخش به نظر خوانندگان گرامی می‌رسد، مشخصات آثار چاپ‌شده و چاپ‌نشده‌ای است که کلاً یا جزئاً به علم امام

اختصاص دارد. نکته مهم آن است که این کتاب‌شناسی حاصل جستجوهای نگارنده، در ضمن تحقیق در باب علم امام است و اگرچه برای آگاهی یافتن پژوهشگران از غالب مسائلی که در مورد علم امام به میان می‌آید کافی است، یقیناً جامع همه آثار نیست. امید است به فضل الاهی و با عنایت محققان و کتاب‌شناسان، این فهرست هر چه کامل‌تر و پُربارتر گردد.

كتاب شناسی

۱. الأصفي، محمد مهدى، المدخل الى الامامة، بيروت: دارالتعارف للمطبوعات، ۱۴۱۰ق.
۲. آل كاشف الغطاء، محمد حسين، نسل الشيعة وأصولها، تحقيق علاء آل جعفر، قم: مؤسسه الإمام على عليه السلام، ۱۴۱۵ق / ۱۳۷۳ش.
۳. الألوسي، محمد شكري، محبت العذب على من سب الأصحاب، تحقيق عبدالله النجاري، رياض: أضواء السلف، ۱۴۱۷ق / ۱۹۹۷م.
۴. ابن أبي الحميد، عزالدين أبو حامد بن هبة الله، شرح نهج البلاغة، تحقيق محمد ابوالفضل ابراهيم، بيروت: دار احياء التراث العربي، بي.تا.
۵. ابن الصباغ المالكي، علي بن محمد احمد، الفصول المهمة في معرفة الأئمة، تحقيق سامي الغريري، قم: مؤسسة دار الحديث الثقافية، ۱۴۲۲ق.
۶. ابن بابويه القمي، ابوالحسن علي بن الحسين (م. ۳۲۶)، الامامة والتبرة من الحيرة، بيروت: دار المرتضى، ۱۹۸۵م.
۷. ابن خلدون، عبد الرحمن بن محمد (م. ۸۰۸)، مقدمة، قاهرة: مطبعة المصطفى محمد صلى الله عليه وآله، بي.تا.
۸. ابن سعد، [محمد بن سعد بن منيع]، ترجمة الامام الحسن عليه السلام، بيروت: مؤسسة آل البيت لإحياء التراث، ۱۴۱۷ق / ۱۹۹۶م.
۹. ابن سينا، حسين بن عبد الله، كتاب الشفاء، الاحياء، (الفصل ۵)، مراجعة ابراهيم ببومي مذكر، قم: مكتبة آيت الله المرعشي النجفي، ۱۴۰۵ق.
۱۰. ابن ميثم البحرياني، كمال الدين، ميثم شرح نهج البلاغة، بيروت: دارالعالم الاسلامي، ۱۴۰۱ق / ۱۹۸۱م.
۱۱. ابن ميثم البحرياني، كمال الدين، ميثم، قواعد المرام في علم الكلام، تحقيق السيد احمد الحسيني، قم: مكتبة آيت الله المرعشي النجفي، الطبعة الثانية، ۱۴۰۶ق.
۱۲. ابن ميثم البحرياني (م. ۶۹۹ھ)، كمال الدين، ميثم، النجاة في القيامة في تحقيق أمر الامامة، مجمع الفكر الاسلامي ۱۴۱۷ق.
۱۳. ابو زهرة، محمد، الامام الصادق عليه السلام حياته وعصره، آراء وفقه، قاهره: دار الفكر العربي، ۱۹۹۳م / ۱۳۷۲هـ.
۱۴. ابو زهرة، محمد، تاريخ المذاهب الاسلامية في السيرة والعقائد وتاريخ المذاهب الفقهية، قاهره: دار الفكر العربي، بي.تا.

١٥. الأحسانى، شيخ احمد، أفضلية بعض الأئمة على بعض، نسخة خطى، كتابخانة آيت الله مرعشى نجفى: قم.
١٦. الاحمدى الميانجى، على، مکتیب الامام الرضا عليه السلام، مشهد: المؤتمر العالمى للامام الرضا عليه السلام، ١٤١١ق / ١٣٦٩ش.
١٧. الاحمدى الميانجى، على، مواقف الشيعة، ج ٢، قم: مؤسسة النشر الاسلامي التابعة لجمعية المدرسین، ١٤١٦ق.
١٨. الاربلى، علي بن عيسى بن ابي الفتح، كشف الغمة في معرفة الانتماء، تحقيق السيد هاشم الرسولى المحلاوى، بيروت: دارالكتاب الاسلامي، ١٤٠١ / ١٩٨١م.
١٩. الاردوبادى، میرزا ابوالقاسم بن محمدنتی، قبسات النار فى رَدِّ القبار، نسخه خطى، كتابخانة آيت الله مرعشى نجفى: قم.
٢٠. استادى، رضا، المت در چند درس، قم: هجرت، ١٣٦١.
٢١. استادى، رضا، سرگذشت کلب شهید جاوید، قم: انتشارات قدس، ١٣٨٢.
٢٢. استرآبادى هزار جربى، محمد كاظم بن محمد شفيع (حدود ١٣٣٥هـ)، معرف الانتماء، نسخة خطى شمارة ١٢: ٣٦١ (٤٧٩٨)، كتابخانة آيت الله مرعشى نجفى: قم.
٢٣. الاسدى السیوري الحلى، جمال الدين مقداد بن عبدالله، اللوامع الاهية في المباحث الكلامية، تحقيق السيد محمد على القاضى الطباطبائى، قم: دفتر تبليغات اسلامى، ١٣٨٠.
٢٤. اسعد، وحيد قاسم، أزمة الخلافة والامامة وآثارها المعاصر، بيروت: مركز الغدير للدراسات الاسلامية، ١٤١٨ق.
٢٥. اسعد، وحيد قاسم، حقيقة الشيعة الائتی عشریة، بيروت: دارالزهراء، ١٤١٢ق.
٢٦. اشتهرادى، على پناه، هفت ساله چرا صادر آورد، بی جا: بی نا، ١٣٩١ق.
٢٧. اشرفی الاصفهانی، عطاء الله، مجمع الشلت في ثواب الاعتقادات، تحقيق مؤسسة الثقافة والتحقيق آية الحياة، طهران: وزارة الثقافة والإرشاد الاسلامي، مؤسسة الطباعة والنشر، ١٣٨١.
٢٨. الأشعري القمي، سعد بن عبد الله ابى خلف، المقالات والفرق، (٢٩٩)، تصحیح وتعليق محمدجواد مشکور، تهران: مركز انتشارات علمی وفرهنگی، ١٣٦١.
٢٩. اصبهانی بیدآبادی، یحیی بن محمد شفیع (١٣٢٥هـ)، علم الامام، ص ١١٠، نسخة خطى شمارة ٤: ٢٣٠ (١٤٤٢/٩)، كتابخانة آيت الله مرعشى نجفى: قم.

۳۰. اصغری، سید شکرالله، سیستم کیفری مسلم و پلخ به شبهت، تهران: انتشارات کیهان، ۱۳۷۲.
۳۱. امیری فیروزکوهی، ...، وجیزة فی علم النبی، بی جا: بی نا، بی تا.
۳۲. الامین، السید محسن، اعیان الشیعه، ج ۱، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات، بی تا.
۳۳. امینی، ابراهیم، بررسی مسائل کلی امامت، قم: مرکز مطبوعات دارالتبیغ اسلامی، ۱۳۵۴.
۳۴. امینی، ابراهیم، علم از دیدگاه حضرت موسی بن جعفر علیہ السلام (مجموعه آثار سومین کنگره جهانی حضرت رضا علیہ السلام، ج ۱)، مشهد: کنگره جهانی امام رضا علیہ السلام، ۱۳۷۰.
۳۵. الامینی التجفی، عبدالحسین احمد، الغدیر فی الکتب والسنۃ والادب، بیروت: دارالکتاب العربي، ۱۳۷۹.
۳۶. انصاری قمی، محمدعلی، دفاع از حسین شهید، بی جا، بی تا، بی نا.
۳۷. بازارده، علی اکبر، آقاب لولایت، تهران: انتشارات بدر، ۱۳۷۲.
۳۸. باقر التجفی، غلامرضا، ثوار الهدایة فی الامامة والولاية، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۹۸.
۳۹. البحرانی، سید هاشم، غایة المرام وحجة الخصم فی تعین الامام من طریق الخلف والعام، تصحیح و تحقیق محمدحسین صفاخواه، ترجمه محمدتقی ذرفولی، تهران: احیاء کتاب، ۱۳۷۳.
۴۰. البحرانی، سید هاشم، مدینة المعاجز، الاثنی عشر ودلائل الحجج علی البشر، قم: دانش، ۱۴۱۵.
۴۱. برسی الحلبی، الحافظ رجب بن محمد بن رجب، مشارق ثوار اليقین فی نمرار امیر المؤمنین، بیروت: مؤسسه الأعلمی، ۱۴۱۹.
۴۲. البرغانی، میرزا محمد تقی بن عبدالله امام جمعه بن محمدتقی، (۱۳۳۷هـ)، علم الامام، نسخه خطی شماره ۳: ۴۱۹ (۱۱۳۹) مرکز احیاء میراث اسلامی: قم.
۴۳. البهبهانی، احمد بن محمد علی بن محمد باقر، هیئت علم امام عصر (عج)، (در سال ۱۲۲۳ هـ)، در هند نوشته شده. ر.ک: علی دوانی، مفاتیح مسلم، چاپ اول، سپهر، تهران، ۱۳۶، ج ۹، ص ۵۳۶.
۴۴. البهبهانی، عبدالکریم، علم الائمه الاثنی عشر بالغیب، نسخه خطی شماره ۲۴۸ و ۴۳۲، کتابخانه دائرة المعارف بزرگ اسلامی: تهران.

۴۵. البهانی، عبدالله بن محمد (۱۳۲۵ هـ)، عالم المحقق، نسخة خطی شماره ۲۴: ۴۷ (۹۲۰۱)، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی: قم.
۴۶. بیدآبادی، روح الاسلام والایمان فی معرفة الامام وأفضلیه علی القرآن، نسخة خطی شماره ۶۰۱۱، ۷۴۵۰، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی: قم.
۴۷. التبریزی، محمد جعفر بن محمد (ق ۱۳۵ هـ)، حجه الامدیة، نسخة خطی شماره ۲۳: ۲۴۴ (۸۹۷۸)، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی: قم.
۴۸. تراثنا (قم: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، لایحاء التراث) (مجلدات مختلف).
۴۹. التستری، القاضی السید نورالله بن شریف الدین الحسینی المرعشی (م. ۱۰۱۹)، احقاق الحق و ازهاق البطل، مع تعلیقات للسید شهاب الدین الحسینی المرعشی التنجی، ج ۴، ۷، قم: مکتبة آیت الله المرعشی النجفی، بی تا.
۵۰. التستری، سید عبدالحسین، رسالتی فی علم الامام والنتی (ر.ک: الطهرانی الشیخ آغابرگ، محمد حسن، بیروت، دارالاضواء، الذریعة الی کتب الشیعہ، ج ۱۵، ص ۳۱۸، ۱۹۸۳).
۵۱. تیجانی سماوی، سید محمد، اهل سنت واقعی، ترجمه عباسعلی براتی، قم: بنیاد معارف اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۷۴.
۵۲. تیجانی سماوی، سید محمد، همراه با راستگویان، ترجمه سید محمد جواد مهری، چاپ چهارم، قم: بنیاد معارف اسلامی، ۱۳۷۲.
۵۳. ثامنی، محمد رضا و مرتضی ثامنی، تذکرة المؤمنین وحدایة الفتنین، شیراز: چاپخانه فولادوند، ۱۳۵۱.
۵۴. الجُرفادقانی (گلپایگانی)، محمد حسین، رساله‌ای در علم امام، (تحریر سال ۱۳۰۴)، نسخة خطی شماره ..., کتابخانه آستان قدس رضوی: مشهد، *.
۵۵. جعفری، محمد تقی، امام علی علیه السلام به روایت نهج البالغه، گردآوری و تنظیم محمد رضا جوادی، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۹.
۵۶. الجلودی الأزدي البصري، أبو احمد عبد العزیز بن يحيى بن احمد بن عيسى، کتب علم على (ر.ک: التجاوشی، رجال نجاشی، ص ۲۴۱؛ الطهرانی، الذریعة، ج ۱۵، ص ۳۲۲).
۵۷. جوادی آملی، عبدالله، ادب فنای مقربان: شرح زیارت جامعه کبیره، قم: مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۱.

۱. علامت * نشان‌دهنده مقالاتی است که در همین مجموعه آمده است.

۵۸. الجيلاني، معروف بالواصف، محمد بن ابی القاسم، الفیة علی هاشم علم الامام علیه السلام، قم: دارالنشر الاسلامی، ۱۳۷۱.
۵۹. الحائزى السنقرى، شیخ محمد علی بن المولی حسنعلی الهمدانی، الالهام فی علم الامام، نسخة خطی شمارة ۲۲۳/۳۴، ۲۲۳، کتابخانة ملی: تهران (ر.ک: التزیعة، ج ۱۵، ص ۳۱۸).
۶۰. الحائزى السنقرى، محمد علی، الالهام فی علم الامام، تصحیح و تحقیق علی رضا هزار، قم: چاف، ۱۳۸۱.
۶۱. الحجازی، سید مهدی، درر الأخبار، ترجمة سید علی رضا حجازی و محمد عیدی خسروشاهی، تهران و قم: دفتر مطالعات تاریخ و معارف اسلامی، ۱۴۱۹ق.
۶۲. الحجازی، علاءالدین، تجلی امامت در نهج البلاغه، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۲.
۶۳. حجت کوه‌کمره‌ای، حسن، دلائل الولاية: ولایت و علم امام علیه السلام، تهران: امیرکبیر، چاپ دوم، ۱۳۹۷ق.
۶۴. الحر العاملی، الشیخ محمد بن الحسن، اثبات الهداء بالصوص والمعجزات، تهران: انتشارات حکمت، ۱۴۰۴ق.
۶۵. الحر العاملی، الشیخ محمد بن الحسن، التیه بالعلم من البرهان علی تزیر المقصوم عن السهو والنیان، تصحیح مهدی لاجوردی حسینی، بی‌جا: بی‌نا، بی‌تا.
۶۶. الحر العاملی، الشیخ محمد بن الحسن، الفصول المهمة فی تحول الأئمة، قم: مؤسسه معارف اسلامی امام رضا علیه السلام، ۱۴۱۸ق.
۶۷. الحسن، شیخ عبدالله، مناظرات فی الاعلمة، قم: نشر أنوار الهدی، ۱۴۱۵ق.
۶۸. الحسن، شیخ عبدالله، مناظرات فی العقاد و الأحكام، قم: نشر بلاغ، ۱۳۷۸.
۶۹. الحسینی، هاشم معروف، دریست فی الحديث والمحديث، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات، ۱۳۹۸ق/۱۹۷۸م.
۷۰. الحسینی البغدادی، عبدالرحیم، الأسئلة الیوسفية، نسخة خطی شمارة ۱۳: ۳۴۶۲ (۴۵۱۳)، کتابخانة دانشگاه تهران؛ و نسخة خطی شمارة ۲: ۳۷۴، کتابخانة آصفیه.
۷۱. الحسینی الجلالی، سید محمد رضا، الامام الحسن سمه و سیرته، قم: دارالمعروف، بی‌تا.
۷۲. الحسینی الجلالی، سید محمد رضا، جهاد الامام السجاد علیه السلام، قم: دارالحدیث، ۱۴۱۸ق.

٧٣. الحسيني الفيروزآبادی، سید مرتضی، *فضائل الخمسة من الصالحة الستة*، تهران: دارالكتب الاسلامية، ١٣٩٢ق / ١٣٥١ش.
٧٤. الحسيني الميلاني، السيد علی، *الامامة في أعم الكتب الكلامية وعقيدة الشيعة الامامية*، قم: منشورات شریف رضی، ١٤١٣ق.
٧٥. الحسيني الميلاني، السيد علی، دریافت فی *منهج السنة لمعرفة ابن تيمية*، بی جا: مؤلف، ١٤١٩ق.
٧٦. حسینی تهرانی، سید محمدحسین، لماحتلسی، تهران: انتشارات حکمت، ١٤٠٨ق.
٧٧. حسینی جلالی، سید محمدرضیا، علم الأئمہ بالغیب والاعتراف علیه بالقاء الى التهلكة والاجابت عنه عبر التاريخ، *.
٧٨. حسینی دشتی، سید مصطفی، *المعرفة والمعارف*، قم: مادة امام (علم امام، ج ٢)، ١٣٧٦.
٧٩. حسين يعقوب، احمد، *أين سنة الرسول وماذا فعلوا بها*، بيروت: دار الاسلامية، ١٤٢١ق.
٨٠. الحکیمی، شیخ محمدرضا، سلونی قبل أن تفقدوني، بيروت: مؤسسة الاعلمي للمطبوعات، ١٣٩٩ق / ١٩٧٩م.
٨١. حکیمی، محمدرضا، *کلام جاوداته: سخنی چند پیر امون نهج البلاغه و آفاق آن*، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ١٣٧٦.
٨٢. الحلبی، تقی الدین ابوالصلاح، *تقرب المعرفة فی الكلام*، تقديم و تحقيق رضا استادی، قم: مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجامعة المدرسین، ١٤٠٧ق.
٨٣. الحلبی، العلامة الحسن بن يوسف المطهر، *نهج الحق وكشف الصدق*، تحقيق و تعليق شیخ عین الله الحسینی الارموی، قم: دارالهجرة، ١٤٠٧ق.
٨٤. الحلبی، العلامة الحسن بن يوسف، *كشف المراد فی شرح تجربة الاعتقاد*، قم: مؤسسة امام صادق عليه السلام، ١٣٧٥.
٨٥. الحلبی، العلامة الحسن بن يوسف، *منهج الکرماء فی معرفة الامامة*، تحقيق عبد الرحیم مبارک، مشهد: مؤسسه پژوهشی و مطالعات عاشورا و انتشارات تاسوعا، ١٣٧٩.
٨٦. الحلبی، حسن بن سليمان، *محضر بصائر الدرجات*، النجف: مطبعة الحیدریة، ١٩٥٠م / ١٣٧٠ق / ١٣٣٠ش.
٨٧. الحلبی، علامه حسن بن يوسف و دیگران، *نگاهی بر زندگانی ۱۲ امام علیهم السلام*، قم: انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین، بی تا.

- .۸۸ الحلي، علامة الحسن بن يوسف، الألفين في امامية امير المؤمنين على بن أبي طالب عليه السلام، بيروت: مؤسسة الأعلمى للمطبوعات، ۱۴۰۲ق.
- .۸۹ حمود، محمد جميل، الفوائد البهية في شرح عقائد الامامية، بيروت: مؤسسة الاعلمى، ۱۴۲۱ق / ۱۳۸۰م .*
- .۹۰ الحنفى، فتح الدين، فلك النجاة في الامامة والصلوة، تحقيق على محمد جعفر، لبنان: مؤسسة دارالاسلام، ۱۴۱۸ق / ۱۹۹۷م .
- .۹۱ الخرازى القمى الرازى، على بن محمد، كفاية الاثر فى الصن على الائمة الائتى عشر، قم: بيدار، ۱۴۰۱ق .
- .۹۲ الخرازى، السيد محسن، بداية المعرف، الالهية في شرح عقائد الامامية، قم: مركز مديرية حوزة علمية قم، ۱۴۱۱ق / ۱۳۶۹ش .
- .۹۳ الخراسانى، أبو جعفر محمد جواد بن محسن بن حسين، هداية الائمة الى معارف الائمة، قم: مؤسسة البعثة، ۱۴۱۶ق / ۱۳۷۵م .
- .۹۴ خراسانى، محمد جواد، الائمة عند الشيعة الامامية، تهران: مشعل آزادى، ۱۳۳۶ .
- .۹۵ الخراسانى، محمد حسين، نخبة الكلام في معرفة الامام، بي جا: بي نا، ۱۳۵۱ .
- .۹۶ الخونى، سيد ابو القاسم، على امام البرة، بيروت: دارالهادى، ۱۴۲۴ق / ۲۰۰۳م .
- .۹۷ خوانسارى، سيد محمد باقر، اتصف در لامت، مؤلف، بي جا: نشر صدوق، ۱۳۷۱ .
- .۹۸ رحمت خواه تبريزى ونصیرى سرایى، سرچشمہ علوم اتبیاء عليهم السلام، ستاره قم، ۱۳۸۳ش ، ۱۴۲۵ق / ۲۰۰۴ .
- .۹۹ رخشاد، محمد حسين، در محضر علامه طبلطائى، قم: انتشارات نهاوندى، ۱۳۸۰ .*
- .۱۰۰ رشتى كاظمى، شيخ الاسلام حسن بن نظام الدين مرتضى بن جواد (حدود ۱۳۰۰هـ)، التور (پير لون علم ائمه عليهم السلام)، نسخة خطى، كتابخانه آيت الله مرعشى نجفى: قم .
- .۱۰۱ رضوى حسينى، عبدالرحيم بن حسن، پلخ به سه پرسشن (علم الامام والجر وكيفية رجوع الشخص للامام على عليه السلام)، نسخة خطى شماره ۲۸۸/۲ كتابخانه حسينية شوشتریه: نجف اشرف .
- .۱۰۲ الرضوى، سيد رضى، على امامنا وامامكم أبو يكر، الطبعة الثالثة بيروت: دارالضوء، ۱۴۱۳ق .
- .۱۰۳ رنجبر، محسن، «بررسی علم امام حسین عليه السلام به شهادت»، مجله کلام مسلمی، ش ۵۲، سال سیزدهم، ۱۳۸۳ .

١٠٤. زمردیان، احمد، مقام ولایت در شرح زیارت جامعه کبیره، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۶.
١٠٥. الزواری، ابوالحسن علی بن الحسن (ق ١٠)، لولع الاتوار فی معرفة الأئمة الأطهار، نسخة خطی شماره ٣٧٤، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی: قم.
١٠٦. ساروی، سید محمد ثقة الإسلام، علم الإمام، رساله ای در اثار الإسلام فی علم الإمام، بی جا: بی نا، بی تا (ز. ک: الذریعة ٢/ ٤١٥-٤١٤، ١٤١٨).
١٠٧. ساعدی، محمدباقر، پیشوای هشتم شیعیان، مشهد: دیانت، بی تا.
١٠٨. السبحانی، جعفر، آگاهی سوم یا علم غیب، قم: مؤسسه امام صادق، ١٤٢٦/٥، ١٣٨٤.
١٠٩. السبحانی، جعفر، الخصلین علم بالغیب بلله، **.
١١٠. السبحانی، جعفر، مفاهیم القرآن، ج ٣، قم: مؤسسه النشر الإسلامي التابعه لجمعیة المدرسین، ١٤٠٥.
١١١. السبحانی، جعفر، منتشر عقائد همانیه، قم: مؤسسه امام صادق علیه السلام، ١٣٧٦.
١١٢. سبزواری، ملا هادی، رسائل حکم سبزواری (هداية الطالین فی معرفة الآئیاء والائمه الموصومین)، تعلیق و تصحیح و مقدمة سید جلال الدین آشتیانی، تهران: انتشارات اسوه، ١٣٧٦.
١١٣. سپاهانی، عبدالرحیم، کحل الجواهر فی علم الإمام، ص ١٢٩-١٢٨، نسخة خطی شماره ٣٦٤٨ (٤٧٠٣/٢) کتابخانه دانشگاه تهران.
١١٤. سراج، محمدابراهیم، خورشید بی غروب، تهران: مؤسسه انتشارات نبوی، ١٣٧٦.
١١٥. سری شوشتی، سید نورالله بن شریف الدین محمد (٩٥٦-١٩١٠)، پرشن و پذخ حول علم الآئیاء والائمه علیهم السلام، نسخة خطی شماره ٣٤٦٣ (٤٥١٣) کتابخانه دانشگاه تهران: تهران.
١١٦. سعادت پرور، شیخ علی، الشموس المضيّة فی الغیة والظہور والرجعة، تهران: مؤسسه پیام آزادی، ١٤١٦.
١١٧. سعادت پرور، شیخ علی، جلوة نور: برتوی از فضائل معنوی فاطمه زهرا علیها السلام، تهران: دفتر نشر معارف اسلامی، ١٣٧١.
١١٨. سعادت پرور، علی، فروع شهادت: لسرار مقتل سید الشهداء، تهران: پیام آزادی، ١٣٧٣.
١١٩. سلیم بن قیس الھلائی، کتاب سلیم بن قیس الھلائی، تحقیق محمدباقر الانصاری الزنجانی، قم: نشر الھادی، ١٤١٥.

۱۲۰. الشاکری، حاج حسین، الامام جعفر الصادق علیه السلام، قم: الهادی، ۱۴۱۷ق.
۱۲۱. الشاکری، حاج حسین، الامام علی بن موسی الرضا علیه السلام، قم: الهادی، ۱۴۱۸ق.
۱۲۲. الشاکری، حاج حسین، الامام محمد الباقر علیه السلام، قم: الهادی، ۱۴۱۷ق.
۱۲۳. الشاکری، حاج حسین، الامام محمد الجواد علیه السلام، قم: مؤلف، ۱۴۱۹ق.
۱۲۴. شاهروdi، حاج شیخ علی نمازی، ثبت ولایت حفظ الایه و علم غیب، چاپ دوم، مشهد: چاپخانه خراسان، ۱۳۵۱.
۱۲۵. الشیر، سید عبدالله، الگوار الاعلام فی شرح زیارة الجامعه، قم: منشورات الرضی، بی تا.
۱۲۶. شریعتی، علی، نظر دکتر شریعتی درباره کتاب شهید جاوید، نجف آباد: انجمن تحقیق مسائل تاریخی و اعتقادی، بی تا.
۱۲۷. شریفی، شهید عمادالاسلام (۱۴۰۰هـ)، علم الامام، فهرست شهادی روحانیت شیعه در یکصیلۀ اخیر، ۱: ۴۰۰.
۱۲۸. شریفی، محمود و دیگران (گروه حدیث پژوهشکده باقرالعلوم)، فرهنگ جامع سخنان امام حسن علیه السلام، ترجمه علی مؤیدی، تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر، شرکت چاپ و نشر بین‌الملل، ۱۳۸۱.
۱۲۹. الشفتی، اسدالله، الامامة، اصفهان: مسجد سید اصفهان، بی تا.
۱۳۰. شمس الدین، محمد مهدی، درست فی نهج البلاغه، الطبعة الثانية، بیروت: دارالزهراء، بی تا.
۱۳۱. شیخ الاسلامی، سید حسین، قطراهی از بحار آگاهی و قدرت امام علیه السلام، بی جا: بی نا، ۱۴۰۱ق.
۱۳۲. شیرازی، رضا، خورشید نمی میرد، تهران: پیام آزادی، ۱۳۷۲.
۱۳۳. الصافی، عبدالحسین، اقطاب الرواۃ فی تفسیر آیة الطہیر، قم: دار القرآن الکریم، ۱۴۰۳ق.
۱۳۴. الصافی، لطف‌الله، شهید آگاه و رهبر نجلت‌بخش، چاپ سوم، مشهد: مؤسسه نشر و تبلیغ، ۱۴۰۷ق / ۱۳۶۶ش.
۱۳۵. الصافی، لطف‌الله، لمحات فی الكتب والحدیث والمنذب، بیروت: مرکز الغدیر للدراسات الإسلامية، بی تا.
۱۳۶. صالحی نجف‌آبادی، نعمت‌الله، اقوال علماء در علم امام، **.
۱۳۷. صالحی نجف‌آبادی، نعمت‌الله، پیرهون رساله بحثی درباره علم امام پلسخی به استاد علامه، **.

١٣٨. صالحی نجف‌آبادی، نعمت‌الله، در موضوع قیام شهید جاوید حسین بن علی علیه السلام، تهران: مشعل آزاد، ۱۳۴۹.
١٣٩. صالحی نجف‌آبادی، نعمت‌الله، عصای موسی یا درمان بیماری غلو، تهران: انتشارات امید فردا، ۱۳۸۰.
١٤٠. صالحی نجف‌آبادی، نعمت‌الله، قصاوی زن در فقه مسالمی، تهران: انتشارات امید فردا، ۱۳۸۴.
١٤١. صالحی نجف‌آبادی، نعمت‌الله، نگاهی به حملة حسینی لستاد مظہری، تهران: انتشارات کویر، ۱۳۶۹.
١٤٢. الصدق، أبو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن بابویه القمي (م. ٣٨١)، الاعتقادات في دين الامامية، قم: المطبعة العلمية، ١٤١٢.
١٤٣. الصدق، محمد بن علي، عيون أخبار الرضا عليه السلام، بيروت: منشورات مؤسسة الأعلمی للمطبوعات، ١٤٠٤.
١٤٤. الصدق، محمد بن علي، کمال الدین و تمام النعمة، تصحیح علی اکبر الغفاری، طهران: دارالکتب العلمیة، ١٣٩٠.
١٤٥. الصفار، محمد بن الحسن، بصلی الدرجات، تحقيق محسن کوچه‌باغی، قم: منشورات کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی، ١٤٠٤.
١٤٦. الطباطبائی، العلامه السيد محمد‌حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، بيروت: منشورات الأعلمی للمطبوعات، ١٣٩٣.
١٤٧. الطباطبائی، العلامه السيد محمد‌حسین، بحثی کوتاه درباره علم امام، *.
١٤٨. الطباطبائی، العلامه السيد محمد‌حسین، برسی‌های مسلمی، تهران: نشر هجرت، ١٣٦٠.
١٤٩. الطباطبائی، العلامه السيد محمد‌حسین، خلاصه تعالیم مسلم، به کوشش داود‌الهاما، قم: دارالتبیغ اسلامی، بی‌تا.
١٥٠. الطباطبائی، العلامه السيد محمد‌حسین، «رساله‌ای در علم امام»، مجله نور علم، ش ٤٩، بهمن و اسفند ١٣٧١، *.
١٥١. الطباطبائی، العلامه السيد محمد‌حسین، علم امام و حصنت ائمّه و اوصياء علیهم السلام، *.
١٥٢. الطباطبائی، العلامه السيد محمد‌حسین، محمد صلی الله علیه و آله در آئمه مسلم و شش مقاله، قم: نشر محمد صلی الله علیه و آله، بی‌تا.

۱۵۳. الطباطبائی، العلامه السيد محمد حسین، معنوت تشیع و ۲۲ مقاله دیگر، باختران: بی‌نا، ۱۳۵۴.
۱۵۴. الطباطبائی، العلامه السيد محمد حسین، نقد و پلخ، **.
۱۵۵. الطبرسی، ابوعلی فضل بن الحسن، مجمع البیان، قم: مکتبة آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۰۳ق.
۱۵۶. الطبرسی، ابو منصور احمد بن علی، الاحتجاج، تحقیق ابراهیم البهادری و محمد هادی به، باشراف آیت الله السیحانی، قم: اسوه، ۱۴۱۶ق.
۱۵۷. الطبرسی، أبو جعفر محمد بن جریر بن رستم، دلائل الامامة، قم: منتشرات الرضی، ۱۳۶۳ق.
۱۵۸. الطبرسی، عماد الدین الحسن بن علی، ثواب الامامة، تحقیق و تصحیح گروه کلام، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۴۲۲ق / ۱۳۸۰ش.
۱۵۹. الطووسی، ابو جعفر محمد بن الحسن، الاقتصاد فی ما یتعلق بالاعتقاد، بیروت: دارالاًصوات، ۱۴۰۶ق.
۱۶۰. الطووسی، ابو جعفر محمد بن الحسن، الأُمَالِي، قم: دارالثقافة، ۱۴۱۴ق.
۱۶۱. الطووسی، ابو جعفر محمد بن الحسن، تلخیص الشافی، تحقیق سید حسین بحرالعلوم، قم: دارالکتب الاسلامیة، ۱۳۹۴ق.
۱۶۲. الطووسی، ابو جعفر محمد بن الحسن، تمہید الاصول فی علم الكلام، تصحیح عبدالمحسن مشکوكة الدینی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۲ق.
۱۶۳. الطووسی، الخواجہ نصیرالدین، تجرید الاعتقاد، تحقیق محمد جواد الحسینی الجلاّلی، تهران: مکتب الاعلام الاسلامی، ۱۴۰۷ق.
۱۶۴. الطووسی، الخواجہ نصیرالدین، رسالت فی العلم اللدئی والکسی (ر.ک: الذریعة، ج ۱۵، ص ۳۲۲).
۱۶۵. العاملی، الانصار و أهم منظرات الشیعه فی شبهت، بیروت: دارالسیرة، ۱۴۲۲ق.
۱۶۶. العاملی، الشیخ محمد حسین، حقوق آل الیت، بی‌جا: مؤلف، ۱۴۱۵ق.
۱۶۷. العاملی، سید جعفر مرتضی، حیاة الامام الرضا علیه السلام، قم: دارالتبلیغ الاسلامی، ۱۳۹۸ق.
۱۶۸. العاملی، سید جعفر مرتضی، ملیّة الزهراء: شبهت و ردود، بیروت: دارالسیرة، ۱۴۱۸ق.

١٦٩. عبدالله، عادل، بحوث فكرية في الأسلوب الالهي لامامة الدين في الأرض، بغداد: بيـنـا، ٢٠٠٦.
١٧٠. عبد الناظر، محسن، مسألة الامامة والوضع في الحديث عند الفرق الاسلامية، دارالعربية: للكتاب، بيـنـا، بيـنـا.
١٧١. العروسي الحويزي، الشيخ عبد علي بن جمعة (م. ١١١٢)، تفسير نور الثقلين، تصحیح هاشم الرسولي المحلاطي، قم مؤسسه اسماعيليان، ١٤١٢ق / ١٣٧٠ش.
١٧٢. العسكري، امام خان، منشأ قلمرو علم لام وبلخ به شبہت آن، پایان نامه کارشناسی ارشد موسسیه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه الله: قم.
١٧٣. العسكري، سید مرتضی، علامة قیام الانماء باحیاء السنة، ترجمه السيد هاشم البحرانی، قم: مؤلف، ١٤١٤ق، ١٣٧٣ش.
١٧٤. العسكري، سید مرتضی، نقش ائمه در احیاء دین، تنظیم محمد علی جاویدان، تهران: دانشکده اصول الدین، ١٢٩٣.
١٧٥. علاءالدین، سید امیر محمد، مسائل عقائدیة فی الغلو والتغفیض، بيروت: دارالحجۃ البیضاء، ١٤٢١ق / ٢٠٠١م.
١٧٦. علم الهدی، السید المرتضی، تزییه الایماء والائمه، تحقيق فارس حسون کریم، قم: بوستان کتاب، ١٤٢٢ق / ١٣٨٠ش.
١٧٧. علم الهدی، علی بن الحسین السید المرتضی، الذخیرة فی علم الكلام، تحقيق سید احمد الحسینی الاشکوری، قم: مؤسسه النشر الاسلامی التابعه لجامعة المدرسین، ١٤١١ق.
١٧٨. علم الهدی، علی بن الحسین السید المرتضی، الشافی فی الامامة، تحقيق عبدالزهرا الحسینی الخطیب و مراجعة السید فاضل المیلانی، طهران: مؤسسه الصادق عليه السلام للطباعة والنشر، ١٤١٠ق.
١٧٩. علم الهدی، علی بن الحسین السید المرتضی، رسائل الشرف المرتضی، تحقيق سید احمد الحسینی و مهدی الرجایی، قم: دارالقرآن الکریم، ١٤٠٥ق.
١٨٠. علم الهدی، محمد بن محسن، معادن الحکمة فی مکاتیب الانمه علیهم السلام، قم: جامعة مدرسین حوزة علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ١٤٠٩ق - ١٣٦٨.
١٨١. «علم امام در نظر شیخ مفید و شاگردانش»، مجله حوزه، بهمن و اسفند، ش ٥٤، سال ١٣٧١، ٩.

۱۸۲. علوی، ابوزید، نقص کتاب الاشہاد، ضمیمه مکب در فایند تکامل سید حسین مدرسی، *.
۱۸۳. علوی سبزواری، سید حسین بن محسن (م. ۱۳۵۲ هـ)، علم امام (ر. ک: فرهنگ بزرگان، ص ۱۷۸)؛ السید محسن الامین، اعیان الشیعه، ج ۶، ص ۱۳۹).
۱۸۴. علی، محمود محمد، الامام علی جدل الحقيقة والملسمین، الوصیة والشوری، بیروت: مؤسسه بحسون، ۱۴۲۰ق.
۱۸۵. علیباری، مهدی، علم ائمه از نظر قرآن در تفسیر، پایان نامه کارشناسی ارشد مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمة الله، قم.
۱۸۶. عماذزاده، حسین، شریعت اسلام، امام و علم امام، تهران: مکتب قرآن، ۱۳۶۳.
۱۸۷. غرویان، محسن، و دیگران، بحث مبسوط آموزش عقائد، قم: دارالعلم، ۱۳۷۵.
۱۸۸. الغزالی، ابو حامد محمد بن محمد، الرسالة اللذینیة، القصور العالی، مصر: مکتبة الجندي، بی تا.
۱۸۹. الغزالی، امام ابو حامد محمد بن محمد، علم للدنی از دیدگاه غزالی، ترجمه دکتر زین الدین کیانی نژاد، تهران: عطانی، ۱۳۶۱.
۱۹۰. الغفار، عبدالرسول عبدالحسن، الكلینی والکافی، قم: مؤسسه النشر الاسلامی، ۱۴۱۶ق.
۱۹۱. غماری حسنی، احمد بن محمد، فتح المک علی القدیر بصحة حدیث باب مدینة العلم على علیه السلام، بی جا، مطبعة السعادة، ۱۳۸۹ق.
۱۹۲. فاضل دربندی، ملا آقا (م. ۱۲۸۵ هـ)، اکسر العبادات فی اسرار الشهادات، تحقيق محمد جمعة بادی و عباس ملا عطیة الجمری، قم: دار ذوی القریب للطباعة والنشر، ۱۴۲۰ق.
۱۹۳. فاطمین، سید احمد، ۳۰ پرسش و پاسخ: آموزش عقائد، قم: سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۶ش.
۱۹۴. فضل الله، علی محمد جواد، النظريات الكلامي عند الطوسي، بیروت: دار محجة البيضاء، بی تا.
۱۹۵. الفضلى، عبدالهادی، و دیگران، المذاهب الاسلامیة الخمسة، بیروت: الغدیر، ۱۴۱۹ق / ۱۳۷۷ش.
۱۹۶. الفقيه، الشیخ جلال، الولاية التکونیة، الحق الطیبی للمஹوم، بیروت: دارالاعراف للدراسات، ۱۴۱۹ق.

١٩٧. الفقيه، الشيخ جلال، لهذا كانت المواجهة، الطبعة الثانية، دارالاعراف للدراسات: ١٤١٩ق.
١٩٨. الفقيه، الشيخ جلال، من عنده علم الكتاب، بيروت: دارالاعراف للدراسات، ١٤١٩ق.
١٩٩. الفياض، عبدالله، تاريخ الامامية و مسلفthem من الشيعة، مقدمة محمد باقر الصدر، بيروت: مؤسسة الأعلمى، ١٤٠٦هـ/١٩٨٦م.
٢٠٠. قاضى سعيد قمى، محمد بن محمد، شرح توحيد الصدوق، صحيحه و علق عليه نجفىلى حبىسى، وزارة الثقافة والارشاد الاسلامى، مؤسسة الطباعة والنشر، ١٤١٥ق/١٣٧٤ش.
٢٠١. قاضى شكيب، نعمت الله، تاريخ سيلسى لسلام، چاپ سوم، تهران: پیروز، ١٣٢٦.
٢٠٢. قاضى طباطبائى، سيد محمد على، دلائل آية تلهير بر علم گسترش پیامبر و امام، *.
٢٠٣. قاضى طباطبائى، سيد محمد على، علم الامام، تبريز: چاپخانه مهر، ١٣٤٥.
٢٠٤. قاضى طباطبائى، سيد محمد على، مقتمه اى برکتاب علم امام، تهران: نورفاطمه، ١٣٦٢.
٢٠٥. قربانچى، سيد محمد بن ابراهيم، سبب تناول امام سرم، نسخه خطى كتابخانه آيت الله مرعشى نجفى: قم.
٢٠٦. قرشى، باقر شريف، حياة الامام محمد المهدى عليه السلام، قم: مؤلف، ١٤١٧ق/١٩٩٦م.
٢٠٧. قرشى، باقر شريف، و ديگران، تحليلى از زندگانى امام هادى عليه السلام، مشهد: آستان قدس رضوى، ١٣٧١.
٢٠٨. القرزويني الكاظمى، سيد مهدى، هدى المصنفين الى الحق العين، گilan: مطبعة علوية، ١٣٤٢ق.
٢٠٩. قزويني رازى، عبدالجليل، نقض: معروف به بعض مطالب التوحيب فى نقض بعض ضباب الروايات، تصحيح و تعليق ميرجلال الدين حسيني ارموي محدث، تهران: انجمن آثار ملي، ١٣٥٨.
٢١٠. القندوزى الحنفى، سليمان بن ابراهيم، ينابيع المودة لذوى القرى، تحقيق على جمال اشرف الحسينى، قم: دارالأسوة للطباعة والنشر، ١٤١٦ق/١٣٧٥ش.
٢١١. كاتب، احمد، تطور الفكر السيلسى الشيعى من الشورى الى ولایة الفقیه، بيروت: دارالجديد، ١٣٧٧م/١٩٩٨ش.
٢١٢. کاردان، غلامرضا، و احمد مطهرى، علم امام و پیامبر در قرآن، قم: موسسه در راه حق، ١٣٦١.

- . ۲۱۳. کاشفی، محمد، راهنمایی بررسی ها و پذیرخواهی، قم: دفتر نشر فرهنگ، ۱۳۸۲.
- . ۲۱۴. کاظمینی بروجردی، سید محمدعلی، جواهر الولاية، در خلافت و ولایت چهارده معصوم، تهران: تعلیقات سید حسین کاظمینی بروجردی، انتشارات حروفیه، ۱۳۸۴.
- . ۲۱۵. الکراجکی، محمد بن علی بن عمان، کثر الفوائد، تحقیق عبدالله نعمة، بیروت: دارالاضواء، ۱۴۰۵ق / ۱۹۸۵م.
- . ۲۱۶. کرمانشاهی بهبهانی، محمدعلی بن محمدباقر، علم الامام والنجی (رساله)، نسخه خطی شماره ۱۴۵، مکتبة الفاضل الخواساری: خوانسار (ضمیمه مجموعه مسائل سید آقا، نسخه شماره ۳۷۵/۵ مرکز احیاء میراث اسلامی) *.
- . ۲۱۷. کرمانی، حاج زین العابدین خان، علم آن محمد، نسخه خطی شماره ۱۲۷۱/۱، کتابخانه وزیری: یزد.
- . ۲۱۸. کرمانی، کریم خان، علم النبی والآل، نسخه خطی شماره ۹: ۲۲۹ (۳۴۴۳/۱)، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی: قم؛ نسخه خطی شماره ۱۳: ۱۷ (۴۸۱۶/۲)، کتابخانه وزیری: یزد.
- . ۲۱۹. کشانی، جوادعلی، بحث حول الامامة: نصّ الحوار مع السيد کمال الحیدری، ایران، دارالصادقین، ۱۴۱۹ق / ۱۹۹۹م.
- . ۲۲۰. کشانی، جوادعلی، پژوهش در پرسمان امامت گفتگو با سید کمال (حیدری)، ترجمه، نورالدین توفیق، ایران، دار فراقد، ۱۳۸۲.
- . ۲۲۱. الكلینی، محمد بن یعقوب، لمول الکافی، ج ۱، کتاب الحجه، تعلیقات علی اکبر الغفاری، تهران: المکتبة الإسلامية، ۱۴۱۳ق.
- . ۲۲۲. کمال الدین، سید محمدعلی، علم امیر المؤمنین علیه السلام، نجف: لجنة المجمع الثقافي الديني، ۱۳۴۴ق.
- . ۲۲۳. گروهی از نویسندهای علم امام، قم: دارالتبليغ اسلامی، ۱۳۹۱.
- . ۲۲۴. گلپایگانی، زین العابدین، آثار الولاية، بی جا: بی نا، ۱۴۰۹ق / ۱۳۶۷ش. *
- . ۲۲۵. لاری، سید عبدالحسین، رسائل سید لاری، تحقیق سید علی میرشریفی، تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۷، *.
- . ۲۲۶. لاری، سید عبدالحسین، رساله و جیزه فی کمیته علم الامام و کیفیته، ر.ک: رسال سید لاری، ج ۲، *.

٢٢٧. لاری، علی اکبر بن محمد امین (ق ۱۳)، فی کیفیة علم الامام ومتابع ذلك العلم، نسخة خطی شمارة ۱۱: ۱۰۰ (۴۰۷۶/۲)، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی: قم. *
٢٢٨. لاهیجی، ملا عبدالرزاق، گوهر مراد، تحقیق و تصحیح زین العابدین قربانی، تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۲.
٢٢٩. المازندرانی، محمد بن علی بن شهرآشوب (۵۸۸ھ)، متشابه القرآن و مختلفه، قم: انتشارات بیدار، ۱۴۱۰ق.
٢٣٠. المازندرانی، ملا صالح، شرح جامع الأصول والروضۃ للكافی، تحقیق علی اکبر الغفاری، تهران: مکتبة الاسلامیة، ۱۳۸۲ق.
٢٣١. المامقانی التبریزی، مولیٰ محمد بن حسن (۱۳۱۲)، علم الساعة فی کیفیة علم الأئمۃ علیهم السلام، نسخة خطی شمارة ۵۵۴ کتابخانه مدرسة نمازی خویی؛ و نسخة خطی شمارة ۱: ۴۶۷ (۳۵۷/۵)، کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی، ص ۵۹-۱۲۰.
٢٣٢. المجلسی، محمدباقر، بحارالثواب، ج ۲۶، بیروت: مؤسسة الوفاء، ۱۴۰۳ق.
٢٣٣. المجلسی، محمدباقر، مرآۃ العقول فی شرح أخبار آل الرسول، اخراج و مقابلة و تصحیح هاشم الرسولی، قدم له مرتضی العسکری، تهران: دارالكتب الاسلامیة، ۱۳۶۹ / ۱۳۷۰ش.
٢٣٤. المجلسی، محمدباقر و دیگران، اعتقادت دین لسلام، تهران: بی‌نا، ۱۳۶۲.
٢٣٥. المحقق الحلی، جعفر بن الحسن، السُّلْطُنُ فِي تَحْوِيلِ الدِّينِ، ایران: مجتمع البحوث الاسلامیة، ۱۴۱۴ق.
٢٣٦. محمدمجدی، محمدعلی، انتصار الحق: منظرة علمیة مع بعض الشیعة الامامیة، ریاض دار طیبة، ۱۴۱۸ق / ۱۹۹۷م.
٢٣٧. محمدی ری شهری، محمد، اهلیت در قرآن و حدیث، ترجمه حمیدرضا شیخنی، قم: انتشارات دارالحدیث، ۱۳۷۹.
٢٣٨. محمود صبحی، احمد، نظریة الامامة لدى الشیعة الاثنی عشریة: تحلیل فلسفی للعقیدة، قاهره: دارالمعارف، ۱۹۶۹م / ۱۳۴۸ق / ۱۳۰۸ش.
٢٣٩. محمودی، محمدباقر، نهج السعادة فی مستدرک نهج البلاغة، النجف الاشرف: النعمان، ۱۳۸۵.
٢٤٠. مدرسی، سیدحسین، مکتب در فایند تکامل، ترجمه حسین ایزدپناه، نیو جرسی: مؤسسه انتشاراتی داروین، ۱۳۷۴.

۲۴۱. المرعشی التجفی، شهاب الدین، شرح محقاق الحق و ازهاق الباطل، قم: مکتبة آیت الله المرعشی التجفی، ۱۴۱۱.
۲۴۲. مسجد جامعی، علیرضا، پژوهشی در معارف اسلامی، تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۰.
۲۴۳. مشکوکة، ش ۷۲ و ۷۳، زمستان ۱۳۸۰.
۲۴۴. مصباح یزدی، محمد تقی، آموزش عقائد، تهران: مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۰.
۲۴۵. مصطفوی، دکتر سید جواد، تجلی علوم اهل بیت در مناظرات امام رضا علیه السلام، در مجموعه آثار نخستین کنگره جهانی حضرت رضا علیه السلام، ج ۴، مشهد؛ کنگره جهانی امام رضا علیه السلام، ۱۳۸۱.
۲۴۶. مصطفوی، دکتر سید جواد، هشت مقاله (مقاله سوم)، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۷۳.
۲۴۷. مطهری، مرتضی، امامت و رهبری، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۷۶.
۲۴۸. مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۶۸.
۲۴۹. المظفر، الشیخ محمد حسین، دلائل الصدق، القاهرة: دارالعلم للطباعة، ۱۳۹۹.
۲۵۰. المظفر، الشیخ محمد حسین، الامام الصادق علیه السلام، قم: موسسه النشر الاسلامی، ۱۴۰۹ق/۱۳۶۷ش.
۲۵۱. المظفر، الشیخ محمد حسین، الشیعة والامامة، تهران: مکتب نینوا، بی تا.
۲۵۲. المظفر، الشیخ محمد حسین، علم الامام علیه السلام، الطبعة الثانية، بیروت: دار الزهراء، ۱۴۰۲ق.
۲۵۳. مظفر، شیخ محمد حسین، علم امام علیه السلام، با مقدمه، ترجمه و تعلیقات علی شیروانی هرناندی، قم: انتشارات الزهراء.
۲۵۴. مظفر، شیخ محمد حسین، علم امام، ترجمه و پاورقی محمد آصفی، چاپ میهن تبریز، ۱۳۴۹ق.
۲۵۵. مظفر، محمد رضا، عقائد الشیعه: معارف اسلامی، قم: انتشارات پاسدار اسلام، ۱۴۱۸ق.
۲۵۶. معراج حضرت رسول و کیفیت علم امام و خویص سور، ص ۹۳-۱۱۱، مؤلف نامعلوم، نسخه خطی شماره ۳۹۴ (۴۷۶۰/۳)، ص ۹۳-۱۱۱، کتابخانه غرب همدان.

٢٥٧. مغنية، احمد و دیگران، «شرح زندگی موسى بن جعفر عليه السلام و على بن موسى الرضا عليه السلام»، تهران: مجله ماه نو، ۱۳۳۸.
٢٥٨. مغنية، محمدجواد، الشیعه فی المیزان، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات، ۱۹۷۹م / ۱۳۹۹ق / ۱۳۵۸ش.
٢٥٩. مغنية، محمدجواد، الشیعه والتشیع، بیروت: مکتبة المدرسه، بی تا.
٢٦٠. مغنية، محمدجواد، امامت علی در آینه عقل و قرآن، ترجمة اکبر ایرانی قمی، تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۰.
٢٦١. مغنية، محمدجواد، لمحة علی علیه السلام بین العقل والقرآن، بیروت، مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، ۱۳۹۰ق.
٢٦٢. مغنية، محمدجواد، شیعه و تشیع، ترجمة سید شمس الدین مرعشی، قم: مجتمع ذخایر اسلامی، ۱۳۵۵.
٢٦٣. مفید، شیخ محمد بن نعمان، مجموعه مصیقات شیخ مفید، قم: کنگره شیخ مفید، ۱۳۷۲ق.
٢٦٤. المفید، محمد بن محمد بن نعمان، الارشاد فی معرفة حجج لله علی العباد، تحقيق مؤسسة آل البيت عليهم السلام، قم: مؤسسة آل البيت لاحیاء التراث، ۱۴۱۳ق.
٢٦٥. المفید، محمد بن محمد بن نعمان، أوجبة المسائل الحلبیه أو المسائل العکبریه، تحقيق على اکبر الھی خراسانی، بیروت: مجمع البحوث الإسلامية، ۱۴۱۴ق.
٢٦٦. المفید، محمد بن محمد بن نعمان، أولى المقالات، بیروت: دارالمفید، ۱۴۱۴ق.
٢٦٧. المفید، محمد بن محمد بن نعمان، مجموعه المسائل المبیریه، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۹۷۰م.
٢٦٨. المفید، محمد بن محمد بن نعمان، مصیقات الشیخ المفید، ج ٥، تصحیح اعتقادات الامامیه (تصحیح الاعتقاد)، تحقيق حسین درگاهی، قم: المؤتمر العالمي لأنفیة، الشیخ المفید، ۱۴۱۳ق.
٢٦٩. المفید، محمد بن محمد بن نعمان، مصیقات الشیخ المفید، ج ١، عدم سهو النبي، تحقيق الشیخ مهدی، نجف، قم: المؤتمر العالمي لأنفیة الشیخ المفید، ۱۴۱۳ق.
٢٧٠. مقدس اردبیلی، احمد بن محمد، حدیقة الشیعه، تحقيق و تصحیح صادق حسن زاده و على اکبر زمانی نژاد، قم: انتشارات انصاریان، ۱۳۷۷ش / ۱۴۱۹ق.

۲۷۱. مقری کاشانی، محمد بن علی، فضائل اهل‌الیت‌علیهم‌السلام، نسخه خطی، کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی رحمه‌الله: قم.
۲۷۲. مکارم شیرازی، ناصر، و دیگران، بیام قرآن، روش تازه‌ای در تفسیر موضوعی قرآن، قم: مدرسه‌الإمام‌امیرالمؤمنین‌علیهم‌السلام، ۱۳۷۳.
۲۷۳. مکارم شیرازی، ناصر، اندیشه‌های کلامی شیخ مفید، ترجمه احمد آرام، تهران: مؤسسه مطالعات اسلامی ۱۳۶۳.
۲۷۴. المکی‌العاملي، سید‌حسین‌یوسف، عقیدة الشيعة في الامام الصادق، بیروت: دارالزهراء علیها‌السلام، ۱۹۸۷ / ۱۴۰۷ق / ۱۳۶۶ش.
۲۷۵. الملکی‌المیانجی، محمدباقر، توحید‌الاملیة، تهران: مؤسسه‌الطباعة‌والنشر‌وزارة الثقافة والارشاد‌الإسلامی، ۱۴۱۵ق.
۲۷۶. منتظری، حسین‌علی، «علم امام به حوادث آینده»، پلدار‌لسلام، ش، ۶۸، سال ۱۳۶۶.
۲۷۷. موحدی، محمدباقر، ولایت و لامت یا اصل چهارم در لسلام، قم: انتشارات آزادی، ۱۴۰۱ق.
۲۷۸. الموسوی‌الاصفهانی، میرزا‌محمد‌نقی، مکیال‌المرکارم، بیروت: مؤسسه‌الأعلمی، ۱۴۲۱ق.
۲۷۹. الموسوی، السيد‌مصطفی، الروائع المختارة من خطب الامام حسن السبط علیه‌السلام و کبه، قم: دارالعلم، ۱۳۹۵ق.
۲۸۰. الموسوی‌العاملي، سید‌صدرالدین‌شرف‌الدین، بحث حول الجفر و علم المقصوم من خلال الأکار، بی‌جا، بی‌نا، ۱۴۱۹ه / ۱۹۹۸م.
۲۸۱. الموسوی‌المقرم، عبدالرزاق، مقل‌الحسن، بیروت، دارالکتاب‌الاسلامی، ۱۳۹۹ق / ۱۹۷۹م.
۲۸۲. الموسوی‌البزدی، السيد‌علی‌اکبر و دیگران، الامامة والولایة فی القرآن‌الکریم، مراجعة و اشراف محمد‌علی‌التسبیحی، قم: مطبعة‌الخیام، ۱۳۹۹ق.
۲۸۳. موسوی‌لاری، سید‌علی‌اصغر، حلقة‌الآئمما‌الى‌النبوی‌والامام، قم: الهدایی، ۱۴۱۳ق.
۲۸۴. موسوی‌لاری، سید‌مجتبی، مبانی‌اعتقادات‌در‌لسلام، تهران: دفتر‌نشر‌فرهنگ‌اسلامی، ۱۳۷۸.
۲۸۵. موسوی‌همدانی، سید‌محمدباقر، علی در کتب اهل‌سنت، تهران: انتشارات‌محمدی، ۱۳۶۱.

٢٨٦. میرترانی حسینی، زهره سادات، علم لدنی در قرآن و الحادیث، پایان نامه دانشکده دارالحدیث.
٢٨٧. المیلانی، السيد علی، فحول الأزهار فی خلاصۃ عقول الطواد، بی جا: بی نا، ۱۴۱۴ق.
٢٨٨. نادم، محمد حسن، کلشنلی علم لام، *.
٢٨٩. نبی قمی، سید ابوالفضل، هراء هستی در حکومت چهارده معصوم بر جمیع موجودات، قم: انتشارات اسلامیه، ۱۳۴۵.
٢٩٠. نجف‌آبادی، شیخ عبدالرحیم بن علی، حقیق‌الاصول، بی جا، بی نا، بی تا.
٢٩١. النجفی‌اللاری، السيد عبدالحسین، المعارف‌السلمانیة، تحقیق محمد جمیل حمود، بیروت: مرکز الججاد، ۱۹۹۴م / ۱۴۱۴ق.
٢٩٢. نجفی‌لاری، سید عبدالحسین، المعارف‌السلمانیة، چاپ سنگی، ۱۳۱۳ش، افست.
٢٩٣. نشریة الغری (مؤسسۀ احیاء آثار امام خونی رحمه‌الله)، ش ۱۳، ربیع‌الثانی ۱۴۲۳ق.
٢٩٤. نظامی همدانی، علی، سیمای ائمه علیهم السلام در شرح زیارت جامعه کیره، تقریر و ویرایش حصاری، قم: نشر مرتضی، ۱۳۷۴ق.
٢٩٥. نعمة، عبدالله، روح الشیع، بیروت: دارالبلاغة، ۱۴۱۳ق / ۱۹۹۳م.
٢٩٦. نمازی شاهروdi، علی، علم غیب، تهران: نیک معارف، ۱۳۷۷.
٢٩٧. نمازی شاهروdi، علی، مقام قرآن و عترت در اسلام یا شرح حدیث ثقلین، مشهد: چاپخانه خراسان، ۱۳۸۷.
٢٩٨. نور علم (نشریة جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دوره پنجم، شماره اول، شماره مسلسل ۴۹، بهمن و اسفند ۱۳۷۱)، *.
٢٩٩. نیر ماقانی تبریزی، محمد تقی بن محمد بن حسین، علم امانت (رساله)، تبریز: بی نا، ۲: ۱۲۸۶، ۲۵۶۸ق.
٣٠٠. نیشابوری، فضل بن شاذان (م. ۲۶۰)، الاصل، تحقیق و تحریر سید جلال‌الدین حسینی ارمی محدث، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۳.
٣٠١. واعظ یزدی، حسن، خزان‌التواد در ذکر هسائل ائمه طهار، نسخه خطی، کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی: قم.
٣٠٢. هزار جربی حائری، محمد کاظم بن محمد شفیع (م. ۱۲۳۵ھ)، جواهر الاجتیاد و معتقد الاخبار (اوصل لام)، نسخه خطی شماره ۱: ۱۱۵ (۴۳)، مکتبة السيد عباس الحسینی الكاشانی، کربلا.

٣٠٣. همدانی درودآبادی، حسین، الشموس الطالعة في شرح زيارة الجامعة، تهران: مركز نشر الكتاب، ١٣٧٨ق / ١٣٣٨ش.
٣٠٤. همدانی، مهدی بن اسدالله، توضیح المقال في معنی علم الامام (ق ١٤)، نسخه خطی شماره ١٧: ١٠ (٦٤٠٨)، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، قم.
٣٠٥. هیئت تحریریة مؤسسه اصول الدین، مقام امام، تهران: چاپخانه سپهر، ١٣٥٤.
٣٠٦. یثربی، سید یحیی، فلسفه لامات بادو رویکرد فلسفی و عرفانی، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ١٣٨٣.
٣٠٧. یثربی، سید یحیی، فلسفه لامات: تحلیل فلسفی شخصیت و اوصاف لامان، قم: انتشارات وثوق، ١٣٧٨.
٣٠٨. یحقوی، سلیمان، بحث فی علم الامام علی بن موسی الرضا علیہ السلام، ر.ک: مجموعه الآثار المؤتمر العالمی الاول للامام الرضا علیہ السلام، مشهد: مؤتمر العالمی لامام الرضا علیہ السلام، ١٤١٢ق.